

Bagage

Bagage

Bijbels dagboek

Onder redactie van P.J. Vergunst

UITGEVERIJ BOEKENCENTRUM, ZOETERMEER

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk Forest Stewardship Council® (FSC®) draagt. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid. Ook is het papier 100% chloor- en zwavelvrij gebleekt.

www.uitgeverijboekencentrum.nl

Ontwerp omslag: Reprovinci
Vormgeving binnenwerk: Gerard de Groot

ISBN 978 90 239 2871 3
NUR 707

© 2015 Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Woord vooraf

‘De Heilige Geest is geen scepticus’, zei Luther. ‘De Heilige Geest is de meest eenvoudige schrijver ter wereld’, zei Calvijn. Deze waarheden nemen niet weg dat uitleg van de Bijbel in alle tijden geboden is.

Nauwkeurig een bijbelgedeelte lezen en zorgvuldig naar de inhoud luisteren, dat doet een jongere generatie hervormde predikanten in dit bijbels dagboek. In ontmoetingen met jongere dominees ontdek ik dat zij beseffen te leven in een tijd waarin veel vertrouwde kaders weggevallen zijn, structuur die er was, zoals trouw in kerkgang en catechese, de aanwezigheid van ervaren ambtsdragers, een vanzelfsprekende participatie in het gemeentelven. Die veranderingen raken ook de gemeenteleden. Je hebt alleen het Woord – en dat kan onzeker maken, en tegelijk, het is voor een christen geen vreemde oefening om het te wagen met de beloften van God. Dat zie ik dan weer als winst voor de kerk vandaag. Zo ontdekken wat ons geschonken is.

De overdenkingen in dit bijbels dagboek bieden een boodschap voor ons geloofsleven en handreikingen voor het christenleven in de praktijk. Elke dag wordt de uitleg gevolgd door een verwerking in de vorm van een bezinnings-, gebeds- of actiepoint. *Bagage* focust op onze dagelijkse omgang met God en op herkenbare en alledaagse thema’s waarmee jongere mensen in het dagelijks leven in aanraking komen, zoals de besteding van onze tijd, conflicten met onze medemens, de omgang met ons bezit, de relatie met onze

naasten, ons gebed voor vervolgte christenen en vele andere thema's.

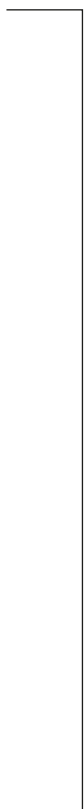
De Bijbel is het belangrijkste geschenk dat een mens in zijn leven kan krijgen. In dit boek is wijsheid tot de zaligheid te vinden, wijsheid die een christen in het gewone leven zichtbaar maakt. Zo wordt Gods Koninkrijk bevorderd. Het doel van dit dagboek is om hieraan dienstbaar te zijn.

P.J. Vergunst

Inhoud

Januari	ds. C.H. Hogendoorn	9
Februari	ds. J.M. Molenaar en ds. H.J.T. Lubbers	40
Maart	ds. G.H. Kruijmer	69
April	ds. H.I. Methorst	100
Mei	ds. B.J. van Assen	130
Juni	ds. M.P.D. Barth	161
Juli	ds. D.M. Heikoop	191
Augustus	ds. L.W. den Boer	222
September	ds. M. van Dam	253
Oktober	ds. C.J. Overeem	283
November	dr. J.A. van den Berg	314
December	ds. T. de Ridder	344
Feestdagen	ds. C.H. Hogendoorn	375
Personalia		381

Onze roots

Het geslachtsregister van Jezus Christus, de Zoon van David, de Zoon van Abraham.

MATTHEÛS 1:1

Geslachtsregisters behoren niet tot de meest favoriete stukken uit de Bijbel. Wat doen deze lijsten in het Woord? Je kunt er bovendien een heel verkeerde kant mee op. Paulus waarschuwt Timotheüs ervoor – mensen die zich eindeloos met geslachtsregisters bezighouden (1 Tim. 1:4). Toch heeft de Heilige Geest met het geslachtsregister bij Mattheüs een duidelijke bedoeling. Vertalen we de eerste woorden van vers 1 letterlijk, dan lezen we: boek van wording of boek van ontstaan. Het woordje *genesis* komt hierin duidelijk terug. Dat sprak de Joden, voor wie Mattheüs schreef, zeker aan. Hoe zit het nu met de schepping van Jezus Christus? Hij is werkelijk Méns geweest. Zoon van David, dat duidt op het nakomelingschap uit het huis van koning David. Zoon van Abraham, dat duidt op de vervulling van Gods belofte. In het eerste vers van het Mattheüsevangelie horen we het ruimhartige Evangelie dat de Heere Jezus, weliswaar voortgekomen uit het Joodse volk, tot een zegen wil zijn voor héél de wereld (Gen. 12:3). Waar liggen onze ‘roots’? Heet onze vader niet Adam? Het geslachtsregister is beslist geen lijst van heiligen. De Heere Jezus wilde geboren worden uit een geslacht van notoire zondaars. Daarom heet Hij ook Jezus, dat is Zaligmaker.

Kun je voor jezelf de troost benoemen van het feit dat de Heere Jezus als Mens is voortgekomen uit zondige mensen? Breng dit vervolgens in (dank)gebed bij de HEERE.

Immanuel

Zie, de maagd zal zwanger worden en een Zoon baren, en u zult Hem de naam Immanuel geven; vertaald betekent dat: God met ons.

MATTHEÛS 1:23

10 *What's in a name?* vroeg de Engelse toneelschrijver William Shakespeare ooit. Wat zegt een naam? In feite meestal niets. In de Bijbel is dat anders. Namen drukken dikwijls op treffende wijze het karakter uit. Denk bijvoorbeeld aan de naam Jakob. Hielenlichter, bedrieger! Scherper kon zijn persoonlijkheid niet getekend worden. De namen die God draagt, onthullen Zijn wezen. Hetzelfde geldt voor de Zoon. Maria en Jozef moeten hun Kind op bevel van God Immanuel noemen. De engel geeft er meteen de vertaling bij: God met ons. Wie aandachtig luistert, hóórt het wonder. Zo was het ooit, in het paradijs. Met de zondeval begon de grote los-van-God-beweging. Het lijkt zich vandaag de dag alleen maar driesletter voor te doen. Wie is nooit eens bang hierdoor meegekleurd te worden? Zullen jij, zullen wij, standhouden? Hoor, jou wordt een Naam gegeven. Meer nog: de Naam wil aan voorhoofden verzegeld zijn. Maria en Jozef mogen Hem een naam geven. U zult Hem de naam Immanuel geven. Hoe noem jij Hem? Noodzakelijk is wel dat de Naam Immanuel (door)vertaald wordt in jouw concrete leven. God met ons. Brandende vraag is: ben jij ook met Hem, dit jaar?

In het guldentijdperk was het een bekend randschrift op Nederlandse munten: God zij met ons. Tegenwoordig (alleen) nog op het Nederlandse twee-eurostuk. Belangrijker is dat het 'God met ons' over heel je leven heen geschreven is.

Neem mijn zilver en mijn goud

En toen zij in het huis kwamen, vonden zij het Kind met Maria, Zijn moeder, en zij vielen neer en aanbaden Het. Zij openden hun schatkisten en brachten Hem geschenken: goud en wierook en mirre.

MATTHEÛS 2:11

In de uitleg van het verhaal over de wijzen zijn wonderlijke gissingen gedaan. Er werden namen gegeven aan de, wat men aannam, drie wijzen (overeenkomstig de drie geschenken). Anderen zagen in de wijzen een vertegenwoordiging van alle rassen en volken die zich voor het Kind Jezus (ooit) zullen buigen (Ps. 72:8-11). Hoe mooi gevonden ook, Mattheüs formuleert even kort als krachtig.

De wijzen worden door Goddelijk licht naar de kribbe geleid. In het huis waar het Kind met Maria en Jozef verblijft, vindt een ontroerend tafereel plaats. De wijzen gaan door de knieën. Laten we bedenken dat deze magiërs in het Oude Testament door God vervloekt waren (Deut. 18:9-14). Nu aanbidden uitgerekend zij het Kind Jezus. De schatkisten gaan open. Goud, wierook en mirre worden aan Zijn voeten gelegd. Let erop dat de geschenken nadrukkelijk aan het Kind gegeven worden! Een beloftevol gebaar. Dit Kind zal eens uit alle volken, rassen en naties bijeenbrengen en eens zal alle knie zich voor Hem buigen. Wat is dit Kind jou waard? Hoeveel van jouw zilver en van jouw goud mag Hij hebben? Let dan niet alleen op de giften voor de kerk en het goede doel. Heb jij jezelf voor Hem over?

Welk goud of zilver kun je Hem vandaag ten offer brengen?

Rouw in Rama

*Een stem is in Rama gehoord, geklaag, gekjammer en veel gekerm;
Rachel hilde over haar kinderen, en wilde niet vertroost worden, om-
dat zij er niet meer zijn.*

MATTHEÛS 2:18

Van meet af aan maakt Mattheüs duidelijk dat het Kind van Bethlehem ook diep verzet en vijandschap oproept. In schril contrast met de aanbidding van de wijzen staat de furieuze haat van koning Herodes. Zodra hij merkt dat hij bedrogen is (vs. 16), laat hij de kinderen van twee jaar en jonger in Bethlehem en de directe omgeving doden. Onvoorstelbaar leed wordt vaders en moeders aangedaan. De evangelist ziet er de vervulling in van de profetie uit Jeremia 31. Op het eerste gezicht is deze verbinding lastig te leggen. In de tijd van de profeet Jeremia gaat het om de ballingschap waarin het tweestammenrijk werd gevoerd. Jozef en Benjamin, de twee zonen van Rachel, worden vanuit Rama naar Babel gevoerd (Jer. 40:1). De belofte was echter dat de kinderen van Rachel zullen terugkeren (Jer. 31:16-17).

Een grote steun en houvast voor al de moeders in Israël die, alle eeuwen door, hun kinderen gedeporteerd, geëxecuteerd en vergast zagen worden. Zo gezien loopt er een lijn van het Oude naar het Nieuwe Testament en van daaruit ook naar vandaag. De vijandschap van welke moderne Herodes dan ook, die zich afreageert op Gods kinderen, heeft niet het laatste woord.

Bid vandaag – meer dan anders – voor het Joodse volk en voor de broeders en zusters uit de vervolgte kerk. Hoe kun je (meer) betrokkenheid tonen?

Bekering en boete

In die dagen trad Johannes de Doper op en hij predikte in de woestijn van Judea, en zei: Bekeer u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen.

MATTHEÛS 3:1-2

Johannes de Doper is de wegbereider en heraut van de Heere Jezus. Hij is dat wel op een bijzondere manier. Je moet goed kijken om in een ascetisch mens als Johannes de heraut van de Koning te zien. En toch is hij het werkelijk (11:7-11). In de woestijn van Judea klinkt de prediking over het Koninkrijk der hemelen. Het kan niet anders of hier hebben de Joodse oren zich gespitst. Onder de term Koninkrijk der hemelen verstond men toentertijd de beloftevolle toekomst die de HEERE Israël zou geven. Was dat nu werkelijk (en eindelijk!) nabijgekomen? Het lijkt te mooi om waar te zijn. De wijze waarop dat Koninkrijk zich baan breekt, zal de Joodse hoorders echter diep geschokt hebben. Johannes is vol ernst. Bekeer u! Moesten zij zich bekeren? Zij waren toch Abrahams kinderen (vs. 9)?

Johannes is ook concreet; bekering raakt aan het dagelijks leven. Nog sterker: zij moesten gedóópt worden! Dat zal de Joodse hoorders ongehoord in de oren hebben geklonken. Ze waren toch besneden? Johannes laat zien dat Gods Koninkrijk in het dagelijks leven gestalte dient te krijgen. Bekering is bij uitstek een verbondswoord. Bekering is bovendien een werkwoord. Het staat immers in de tegenwoordige tijd.

Ga eens na welke concrete zaken in jouw dagelijks leven bekering nodig hebben.

Een open hemel

En nadat Jezus gedoopt was, kwam Hij meteen op uit het water; en zie, de hemelen werden voor Hem geopend, en Hij zag de Geest van God als een duif neerdalen en op Zich komen.

MATTHEÛS 3:16

Het moet voor Johannes de Doper een grote schok zijn geweest. De door hem aangekondigde Koning (3:2) en Wereldrechter (3:12) voegt Zich in de rij van zondaars die gedoopt willen worden. Het zal in het vervolg van het Evangelie steeds weer blijken: deze Koning is Knecht, de Heerser is aller Dienaar. Johannes protesteert aanvankelijk tegen deze gang van zaken, maar Jezus zet door (3:14-15). Nu blijkt juist bij de doop dat Jezus werkelijk Góds Zoon is. Mattheüs vestigt er de aandacht op dat de Heere Jezus meteen uit het water opkomt. Veelbetekenend! Andere dopelingen bleven in het water staan om hun zonden te belijden (Mark. 1:5). Dat is voor Hem niet nodig!

Bovendien gaat de hemel boven Jezus open en ziet Hij de Geest van God op Zich neerdalen. Een hemelse bevestiging van Zijn goddelijke roeping en bekwaammaking voor Zijn taak op aarde. De Heilige Geest als een duif, een offerduif. Let nog even op die open hemel boven Jezus. Voor Hém gaat de hemel open, noteert de evangelist nadrukkelijk. Hij wordt nog niet opgenomen in de hemel. Dat volgt later. Hij blijft op aarde om voor mensen, voor wie de hemel potdicht zit vanwege de zonde, een open hemel te bereiden.

De Heilige Geest als een duif. Een treffende symboliek: de offerduif. Wat heeft de Heilige Geest met de lijdensweg van Christus te maken (zie Hebr. 9:14)?

Verzocht in de woestijn

Toen werd Jezus door de Geest weggeleid naar de woestijn om verzocht te worden door de duivel.

MATTHEÛS 4:1

Meteen na de doop volgt de verzoeking in de woestijn. Mattheüs vestigt, méér dan de andere evangelisten, de aandacht op het feit dat de verzoeken direct na de doop plaatsvinden. Veertig dagen in de woestijn. Het moet de Joodse lezers meteen opgevallen zijn. De Heere Jezus gaat de weg van Zijn volk; veertig jaren in de woestijn na de uittocht (2:14-15). Met andere woorden: de Heere Jezus gaat alles overdoen, heel de weg opnieuw lopen. Dat is noodzakelijk, anders zou de zaligheid maar een halve zaligheid zijn.

Bovendien zien we erin dat heel het aardse leven van de Heiland lijden was (Heidelbergse Catechismus, zondag 15, vraag en antwoord 37). Het moet ook duidelijk zijn dat de strijd van de Heere Jezus een geestelijke strijd is. In de woestijn staat het rijk van de duisternis diametraal tegenover het rijk van het Licht. De duivel wil er alles aan doen Hem de weg naar het kruis te blokkeren. Nu zijn deze verzoeken geen 'krachtmeting met onzekere afloop' (H. Ridderbos). Voor ons biedt dit gedeelte troost en aansporing. De troost is dat Hij in alle dingen verzocht is geweest. Net als wij (Hebr. 4:14-16). Sta daarom niet ongewapend in het leven (Ef. 6:10-18)!

Hoe weert de Heere Jezus de verzoeken af (4:4, 7 en 10)! Welke indringende les ligt daarin voor jou?